Aan Gemeenteraad Loon op Zand

2026.14426

Datum	Verzenddatum	Zaaknummer	uw kenmerk	uw brief / registratienr.
8-sep-2026		Z260001471		/

Onderwerp
Accommodatiebeleid i.o.

Geachte raad,

Aanleiding
De gemeente werkt aan een nieuw accommodatiebeleid. In november 2025 heeft de gemeenteraad besloten het accommodatiebeleid uit te werken conform de variant Kostenbewust sturen op maatschappelijke impact. Het draait hierbij om maatschappelijk rendement, exploitatie en beheer en de bouwkundige staat van de accommodatie. Doel van het nieuwe accommodatiebeleid is te komen tot toekomstbestendige maatschappelijke accommodaties die bijdragen aan leefbare en sterke gemeenschappen in de drie kernen. Daarbij spelen vraagstukken rond exploitatie, beheer, vrijwilligerskracht, verduurzaming en huisvesting.
Met deze brief informeren wij u over de voortgang van het accommodatiebeleid en geven wij een update over de actuele stand van zaken van enkele accommodatievraagstukken.

Een ontwerpende aanpak: van praktijk naar beleid
Bij het opstellen van het accommodatiebeleid kiezen wij bewust voor een ontwerpende en lerende aanpak. Dat betekent dat we niet werken vanuit vooraf vastgestelde beleidsregels, maar dat we ons baseren op de praktijkervaringen van de accommodaties zelf. Ervaringen, kansen en dilemma's worden zo direct benut bij de ontwikkeling van het nieuwe beleidskader.

De aanpak bestaat uit vier fasen:

1. **Ontdekken**
   We halen ervaringen, behoeften en inzichten op bij besturen, gebruikers en

Anton Pieckplein 1 5171 CV Kaatsheuvel telefoon 0416-289111 IBAN NL95 BNGH 028.50.05.111
Postbus 7 5170 AA Kaatsheuvel **E-mail: info@loonopzand.nl**

maatschappelijke partners. Daarbij bouwen we voort op de uitkomsten van het accommodatieonderzoek dat vorig jaar is uitgevoerd.

2. **Beproeven**
   We werken met actuele accommodatievraagstukken en verdiepen deze in de praktijk, zodat kansen, dilemma's en afwegingen zichtbaar en bespreekbaar worden.
3. **Ontwerpen**
   Het vertalen van deze inzichten naar bouwstenen voor het accommodatiebeleid.
4. **Toetsen**
   Het toetsen van de bouwstenen aan praktijkcasussen om te beoordelen of deze werkbaar, uitlegbaar en consistent zijn.

Deze werkwijze zorgt ervoor dat de praktijk de basis vormt voor het nieuwe beleidskader.

Naar één transparante lijn voor alle accommodaties
Met het nieuwe accommodatiebeleid werkt de gemeente toe naar één samenhangende en uitlegbare lijn voor maatschappelijke accommodaties. Hiervoor ontwikkelen we een afwegingskader waarmee verzoeken op een consistente en transparante manier kunnen worden beoordeeld. Op deze manier kunnen keuzes beter worden onderbouwd.
Het afwegingskader is gebaseerd op drie kernwaarden:

- **Betrokkenheid**: bijdragen aan leefbaarheid, ontmoeting en maatschappelijke opgaven;
- **Legitimiteit**: gelijke behandeling en uitlegbare keuzes;
- **Rendement**: een doelmatige inzet van publieke middelen en maatschappelijke impact.

Door verzoeken langs hetzelfde afwegingskader te beoordelen ontstaat een transparante basis voor toekomstige besluiten en een consistente behandeling van alle maatschappelijke accommodaties.

Tussenstand accommodatiebeleid
De fase van ontdekken is grotendeels afgerond. Momenteel worden praktijkcasussen benut om beleidsbouwstenen te beproeven en verder uit te werken. De concept-bouwstenen worden vervolgens bestuurlijk en maatschappelijk besproken en getoetst.
Naar verwachting is het concept-accommodatiebeleid eind 2026 gereed en kan het begin 2027 ter vaststelling aan uw raad worden aangeboden.

Tussenstand accommodaties
De drie geselecteerde maatschappelijke accommodaties vervullen min of meer al een Huis van de Wijk-functie. In deze accommodaties wordt deze rol de komende jaren verder versterkt en ontwikkeld, zodat zij nog beter kunnen bijdragen aan de opgave Sterke Gemeenschappen. Als laagdrempelige ontmoetingsplek bieden zij ruimte aan inwoners, verenigingen en maatschappelijke organisaties om elkaar te ontmoeten, naar elkaar om te kijken en initiatieven te ontplooien. Door activiteiten, vrijwilligers en gastvrouwen en -heren te verbinden aan het wijkteam en haar partners, dragen de accommodaties bij aan een sterke sociale basis dichtbij huis. Daarmee helpen zij inwoners om ondersteuning tijdig te vinden en wordt de inzet van zwaardere zorg zoveel mogelijk voorkomen.

Dorpshuis Loon op Zand
Voor het dorpshuis is de Stichting Dorpshuis verantwoordelijk voor het beheer en de exploitatie van het op te leveren pand. Op dit moment is een kwartiermaker aangesteld die onderzoekt welke organisatie- en beheervorm het beste aansluit bij de maatschappelijke opgaven in de kern. Daarbij staat niet alleen het gebouw centraal, maar ook de bijdrage aan ontmoeting, gemeenschapsvorming en maatschappelijke activiteiten. De bevindingen worden benut als praktijkcasus voor het accommodatiebeleid.

De Gildenbond
Bij De Gildenbond wordt samen met het bestuur en andere betrokken partijen gewerkt aan de toekomst van de accommodatie. Het nieuwe bestuur ziet kansen voor een Gildenbond 2.0 en heeft aangegeven vooralsnog af te zien van verkoop van het pand aan de gemeente. Daarmee gaan we ervan uit dat toezegging 32 ‘Accommodatiebeleid uitwerking intentie aankoop Gildenbond’ is afgedaan.

De komende periode wordt verder verkend hoe de maatschappelijke functie van De Gildenbond duurzaam kan worden versterkt en georganiseerd. Daarbij wordt ook het gesprek gevoerd over de uitgangspunten van het nieuwe accommodatiebeleid, waaronder exploitatie, beheer, samenwerking en de rol van de gemeente.

De Rode Loper
Bij De Rode Loper verkennen we de kansen voor een doorontwikkeling naar *De Rode Loper 2.0*. De huidige huurders zien mogelijkheden om de maatschappelijke functie van de accommodatie verder te versterken en beter aan te laten sluiten op de behoeften binnen de wijk. Tegelijkertijd heeft de verhuurder de intentie om de locatie te herontwikkelen, waarbij maatschappelijke voorzieningen een plek behouden op de begane grond van het gebouw. In dit traject onderzoeken we hoe De Rode Loper ook in de toekomst optimaal kan bijdragen aan sterke gemeenschap, de voorzieningenstructuur en de onderlinge samenhang met andere voorzieningen in de kern.

Vervolg
De inzichten uit de trajecten met deze accommodaties worden de komende maanden benut bij de verdere ontwikkeling van het accommodatiebeleid. Daarbij betrekken we ook de overige accommodaties, waaronder de jeugdaccommodaties, zodat hun ervaringen en opgaven kunnen worden meegenomen in de ontwikkeling van het beleid. Er volgt een vertaling naar bouwstenen en een afwegingskader voor toekomstige investerings-, beheer-, exploitatie- en huisvestingsvraagstukken.
Zo werken wij toe naar een toekomstbestendig accommodatiebeleid dat ruimte biedt aan lokale initiatieven, bijdraagt aan sterke gemeenschappen en zorgt voor transparante en consistente besluitvorming.

Wij houden uw raad op de hoogte van de verdere voortgang.

Het college van burgemeester en wethouders;
de secretaris, de burgemeester,

drs. C.A. de Haas, MBA

mr. D.S.C. Jansen